

Óvatosság és halálmegvetés.

Sokszor hallottam a fronton, hogy a katonákat óvatosságra figyelmeztették, de azt még sohasem, hogy bátorságra kellett volna őket ösztönözni. Különösen az ujoncknál tapasztalható, hogy vakmerőek, ami a veszély nem ismerésén alapszik. Egy tiszt beszélte nekem, hogy egy század, amelyre az oroszok élénken, de hatástalanul tüzeltek, *minden becsapódó gránátot hangos hurrákiáltással üdvözölt*, míg végül is egy szétrobbant darab csunyán elbánt egyikükkel. Akkor elhallgattak s végre engedtek őrmesterük tanácsának s fedezet kerestek. A katonák, ki hosszabb időt töltött már a fronton, általában azt az egyetlen helyes alapelvet követi, hogy szükség esetén bátran száll szembe a veszéllyel, de szükségtelenül nem teszi ki magát a bajnak. Mert amilyen szent parancs: a hazáért feláldozni az életet, ép olyan szent az a másik: a haza érdekében megóvni azt.

Különösen a közkatona között még mindig akadnak sokan, akik az óvatosságot semmibe sem veszik. Az érzéki benyomásoktól vezérelt ember rendesen csak attól fél, amit személyesen lát és hall. Nem igen törődik vele, ha azt mondják neki: ez az út veszélyes, mert itt az utóbbi napokban ismételtén is csapódtak be gránátok. Mosolyog és csak akkor hisz a gránátokban, amikor az elsőnek közeledő zugását hallja. Ép úgy vagyunk azzal a parancssal, hogy rylt mezőn, az ellenség által megfigyelhető utakon a legénység, főleg pedig szekerek, ne csoportosan, hanem szétszórva, bizonyos közzel haladjanak. Hányszor voltam tanúja, hogy kedélyesen csevegő csapatok csak akkor oszlottak szét, amikor már a gránátok fenyegető közelségben csapódtak le és amint megszűnt a tüzelés, ismét összecsoportosultak. „Most abbahagyták, csak nem kezdik még egyszer?” — volt a logikájuk.

A gondatlanság már sok áldozatba került, miért is a tisztek teljes szigorral lépnek fel ellene. De ha önmagában sajnálatos is, másrészt örömdetes, hogy az emberek nem aggodnak tulságosan az életükért, mert az ilyenek a háboruban használhatatlanok. „Örökké akartok élni, ti átkozott fickók?” — kiáltott Nagy Frigyes egykor menekülő katonáira és e szavakkal visszakergette őket az ütközetbe. Neki joga volt így beszélni, mert szükség esetén ő maga sem féltette az életét.

Ami a tiszteket illeti, ők tudják, milyen égető szüksége van rájuk a hadseregnek és milyen nehezen pótolhatók ép a csapatvezetéssel megbízott előjárók. Ez már magában is parancsoló szükségé teszi rájuk nézve az óvatosságot. E fölött azonban áll egy másik alapelvük, amelyet a legmagasabb parancsnokig mindenki követ: inkább minden veszéllyel szembe szállani, mint környezete előtt a gyávaság látszatát kelteni. Ezzel az alapelvvel szemben ugyan bizonyos kifogások tehetők, de ez az alapelv megvan és nem egy értékes áldozat mentette meg azt.

Nemrégiben történt, hogy egy Hohenzollern herceg, két magasrangú tábornok és vezérkari főnökeik a front felé haladtak. Autóikat és ép azokat az állásokat lötték a leghevesebben, amelyeknek a látogatására az említettek mentek. Az ő kalauzolásukkal megbízott tiszt tehát azt tanácsolta, hogy várjanak. Ezt a tanácsot azonban visszautasították és folytatták az útjukat. Mikor a szűk, tenger-vényes árkokba érkeztek, elvesztették egymást szemük előtt. Egy felitálat csapott be. Az elöl haladók rázkódtatással menekültek, a némi távolságban őket követő herceg könnyen megsebesült, az utolsó azonban, Litzmann tábornok vezérkari főnökét, Mengelbier alezredes, halálosan találta a lövedék. Egy pillanat alatt vége volt.

Tulbölcs emberek azon a nézetén lehetnek, hogy az ő halála elkerülhető lett volna. Nekem azonban az a véleményem, hogy a hősnak még a látszatát is kell kerülnie és így ő egy magasztos elvért esett el.

A polgári szervezetségnek azt a legfőbb törvényét, hogy a lehető legkevesebb erő felhasználásával minél nagyobb eredményt ér-

jünk el, lassankint átvette a hadsereg is. A takarékos gazdálkodásnak ez az elve azonban mégsem talált a maga egészében a hadseregnek alkalmaztatásra. Az a tisztán esztétikai elv, hogy a hadseregben az ifjúságnak, erőnek, bátorságnak és a veszéllyel való dacolásnak bizonyos tultengése található, adta meg a katonai rendnek a maga szépségét és csábító varázsát és ugyanez tartja ébren a friss offenzív szellemet is.

A halálmegvetés különben különösen a magasabb rangú tiszteknek bizonyos nimbuszt kölcsönöz katonáik előtt.

Ezt tapasztaltam egy alkalommal egy öreg tábornokunknál, akinek néhány napig a vendége voltam. Két adjutánsával és parancs-őrtisztjeivel egy nagyon kedves házban lakott, amelynek csak az volt a hátránya, hogy környéke az orosz gránátok kedvence célpontja volt. A többi tisztek és a legénység már rég bombamentes fedezeteket készítettek maguknak. De a tábornok nem akarta elhagyni a házat, melynek a kertjét annyira megkedvelte. Végre mégis rászánta magát, hogy nem annyira önmagára, mint a környezetére való tekintetből, legalább a pince mellett készíttessen biztonságosabb helyiséget. Amikor egy éjjel megint csak úgy zuhogott a gránát, felköltöttek a tábornokot és a többiekkel bevonult ebbe a helyiségbe. Miután egy darabig morogva és káromkodva ült itt, azt mondta.

— Na, én itt egy cseppet sem érzem jól magam.

Ezzel fölment a szobájába és lefeküdt aludni, mialatt körülötte recsegett és ropogott minden. Másnap reggel megtudakolta a segédtisztjeitől, mint mult el az éjszaka és jóízűen kacagott, amikor ezek tüszögve arról panaszkodtak, hogy a hűvös pincében alapos náthát csiptek.

Hegeler Vilmos.

Felelős szerkesztő: Pásztor József.

Kiadótulajdonos: Várnay L.

Pollak Testvérek

férfi és női divatcikkek
legnagyobb raktára. —

Legmegbízhatóbb cég.
Legolcsóbb beszerzési forrás.

Csekonics-u. 6. Széchenyi-tér 17.
Telefon 854. Telefon 855.

Délmagyarország előfizetési ára Szegeden:

egy évre . . . 24.— kor.
fél évre . . . 12.—
negyed évre . . . 6.—
egy hónapra . . . 2.—

Vidéken:

egy évre . . . 28.— kor.
fél évre . . . 14.—
negyed évre . . . 7.—

Café Restaurant

NEUHOLD

Feketesas-utca 11. sz. Hétválasztó.

Naponta

frissen csapolt

sör. Kitűnő borok.

Állandóan izletes Zóna-

reggelik. Minden időben

étkezés. Naponta zene.

Tisztelettel Neuhold Dezső.

Gyomorhajósok dicsérik a Leinzinger-féle gyomorcsépp jó hatását, Uvegje 1 koronáért kapható Leinzinger Gyula, gyógyszerárában Szeged.

Hajdászülés ellen csakis az ártalmatlan Leinzinger-féle „Hajrestorer” használja. Ára 1 K 20 fill. Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Izzad valamely testrésze? Ugy használja a dr. Leinzinger-féle kipróbált szert. Uvegje 60 fillérért kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Legjobb hajfestő az országosan elismert Leinzinger-féle. Ára 2 K 50 I, Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Hajhullás, hajkorpa gyorsan elmúlik a Leinzinger-féle „China hajszesz” által. Ára K 1:20 Kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Fájós fogára vegyen mielőbb a híres Leinzinger-féle fogcséppből Uvegje 60 fillérért kapható Leinzinger Gyula gyógyszerárában Szeged, Széchenyi-tér. 250

Szenzációs újdonság!

Neumann Frigyes:

Középeurópa

Ára 5 korona.

Aage Madelung:

A megbélyegzettek

Regény Ára 5 K 20 fill.

Csathó Kálmán:

A varju a toronyórán

Ára 4 K 50 fill.

Kenedi Géza:

Írások és tanulmányok

Ára 3 korona.

Herczeg Ferenc

A hét sváb

Regény Ára 3 K 50 fill.

Pásztor Árpád

Találkozásom Poe Edgarral

Ára 3 korona.

Kapható:

Várnay L. könyvkereskedésében.